Zera Shimshon

by Rabbi Shimshon Chaim Nachmani zt"l Published Mantua 1778*

Chapter XIX: Terumah (Ex. 25:1–27:19)

Essay 6. Donations for the Tabernacle

כָּסוּק "תִקְחוּ אֶת־תְרוּמָתִי" פַּרֵשׁ רַשִׁ"י, אָמַר רַבּוֹתֵינוּ שָׁלֹש תְרוּמוֹת אֲמוּרוֹת כָּאן, הַאַחַת תְרוּמַת וְכוּ' וְאַחַת תְרוּמַת ... כָּל אֶחָד וְאָחָד מָה שָׁהַתְנְדְבוּ, י"ג דְּבָרִים הָאֲמוּרִים בָּעַנְיָן כַּלֶם הוּצְרְכוּ לְמְלָאכֶת הַמִּשְׁכָן אוֹ לְבַגְדֵי כְּהוּנָה לְכְּשְׁתִדַקְדֵק בָּהָם כָּל אֶחָד וְאָחָד מָה וּצְרְכוּ לְמָלָאכֶת הַמִּשְׁכָן אוֹ לְבַגְדֵי כְּהוּנָה לְכְּשְׁתִדַקְדֵק בָּהָם כָּל אֶחָד וְאָחָד מָה וּצָרְכוּ וּ הַנְבְרִים הָאֲמוּרִים בְּעַנְיָן כַּלָם הוּצְרְכוּ לְמְלָאכֶת הַמִּשְׁכָן אוֹ לְבַגְדֵי כְּהוּנָה לְכְשְׁתִדקדַדָּק בָּהָם עִכ"ל. כָּל הַמְפָרְשִׁים תַּמְהוּ עָלִיו, דְהָא בִקְרָש כְּתִיב ט"ז דְבָרִים, כַלָּם דְחוּקִים בְּתַירוּצֵיהָם. וְנִרְאָה לימַן תֵּירוּץ מְבוֹרָר וּמוּכָח עכ"ל. כָּל הַמְפָרְשִׁים תַּמְהוּ עַלִיו, דְהָא בִקְרָש כוּת לָשוֹן שָׁיר מָוּ בָעָיו, זיהָן בַּשָּרֵים הַאָרָרוּזין דַרָרים הַאַרְרוּזין כּרוּץ מְבוֹרָד וּמוּכָח עכ"ל. כָּל הַמְפָרְשׁים תַּמְהוּ עָלִיו, דְהָא בְקָרָש כָּמוּר הַאָרוּין הַירוּצִיהָם. וְנִרְאָה לִימַן מֵירוּץ מְבוֹרָ וּמוּכָר וּמוּכָּשוֹי עַכירוּ בָּעַיון הַינוּש הַיָרוּמוֹת אַמוּרוּזים בְּתַירוּש הַתְרוּמָת וּכוּיץ הַהַיּרָק הַים הַמְסוּן שָּיָר הָדַין הַיּשָׁרָ הַנִין בַירוּ מִיבן מוּין הַאַרים הַיָּעָרוּזין בַעָּבוּק בַּרָר וּמוּכָח וּמוּכים בְּתַירוּצַיָּבָן בָּהָה הַבָּרְשׁים הַיּרוּזים בְּתָרוּשָר ה עַכּין הַין הַיוּים הַיּאַרָן הַים הַיּמָהוּ עָיןים הַיָּבוּים הַיּהוּנוּבוּים הַיּבוּר גַיּרָה בַייוּד מָדַר בּעַדּים בּיוּ בַיר וּמוּכָים בּעַרוּים בַיוּר אַין שׁיָיד עַכּין הוּצַרְכוּ וּבוּי וּשוּים בּעָרָן הַיָּבוּד הַיָּהוּים הַיוּבן שִיּרָים הַיּהָה אָיר ביּבָרָים הַישִיין בעוּין בּמּים בייוּ אָין שִיין שִים מָרוּ בעין בּרָרים הָטָרָם בּיחוּים בּיעוּים הּעוּים בּעָרָים בּעוּים בּיוּ שָּין בעָרָד הַיוּבן בּעָרָים בָּיוּים בָירִים הַאָמוּ בַיָּים בָּין בַיּבָרָי וּיבָר ביין הַיּעָר הַיע בּיין בּעַיין בְעַיים בּיוּגָר הַיוּים בּיוּדָים בָיוּים בּיוּים בּיוּדָים בָייוּים בּייוּים בּייוּים בּייוּים בעוּיין ביין בּיין בּיָר בָייוּים בּין בּיין בּיין בּיים בּייוּד בעּיים בּייוּין ביין ביין בּייים ביייוּיים ביין ביין בייין

There are **verse[s]:** "Speak unto the children of Israel, that they take for Me an <u>offering</u>; of every man whose heart makes him willing, **you shall take My <u>offering</u>**. And this is the <u>offering</u> that you shall accept from them: gold, silver, and copper; blue, purple, and crimson yarns, fine linen, goats' hair; tanned ram skins, dolphin skins, and acacia wood; oil for lighting, spices for the anointing oil and for the aromatic incense; lapis lazuli and other stones for setting, for the ephod and for the breastpiece."¹

Rashi explained:

Our Rabbis said: three [mentions of] offerings are here. The [first] one is the offering of a *beka* [half a shekel] a head, and of which the sockets were made, as is set forth in [parashat] Pekudei; **and one is the** offering for the altar, a *beka* a head for the [communal] basket from which to purchase the communal sacrifices; and one is the offering for the Tabernacle which was a free-will gift from each individual.² Thirteen articles that are mentioned in this section were all required either for the work of the Tabernacle, or for the priests' garments, as you will find when you look closely into the matter.

- Rashi on Ex. 25:2

^{*} English translation: Copyright © 2024 by Charles S. Stein. Additional essays are at https://www.zstorah.com

¹ Ex. 25:2–7.

² Jerusalem Talmud, Shekalim 1:1.

All of the commentators were stunned by this, for here in the Scripture are written 16 things,³ and all were pressed in making their explanations. It seems we can give a clear and proven explanation that it is the truth itself, and in which can be understood very well the length of the language of Rashi of blessed memory: "were all required either for the work of the Tabernacle, or for the priests' garments, as you will find when you look closely into the matter." For apparently there is no relevance here for such great precision, and we can understand the connection of Rashi that after he said, "which was a free-will gift from each individual," he wrote "Thirteen articles that are mentioned in this section were all required," etc., and what is the relevance of this voluntary donation to that concept that 13 items were needed.

וְנַקְדִים מַאי דְּתְנַן רֵישׁ פֶּרֶק ד' דְּשְׁקַלִים שׁוֹמְרֵי סְפִיחִים בַּשְׁבִיעִית, נוֹטְלין שְׁכָרָן מִתְּרוּמַת הַלֹשְׁפָּה. ר' יוֹסֵי אוֹמֵר אַף הָרוֹצָה מְתַנַדְּב שׁוֹמֵר חִנָּם. וּבַגְּמָרָא יִרוּשׁלְמִי הַתָּם פָּרִידְ עַּל מִשְׁנָה זוֹ מִדְתְנַן זְמַן עֲצֵי כֹּהֲנִים וְהָעָם, וְאָם כֵן הַיְחִידִים הָיוּ מִתְנַדְּבִים הָעַצִּים וּמוֹסְרִים לְצִבּוּר, וְתֵרֵיץ דְּתַנָּא קַמָּא וְרַבִּי יוֹסֵי לא פָּליגִי אֶלָּא בְּגוּפּו שָׁל קַרְבָן, אָבָל בְּמַכְשִׁירִין שֶׁל קַרְבָן כַלֵּי עַלְמָא הָעַצִּים וּמוֹסְרִים לְצִבּוּר, וְתֵרֵיץ דְּתַנָּא קַמָּא וְרַבִּי יוֹסֵי לא פָּליגִי אֶלָּא בְּגוּפוֹ שָׁל קַרְבָן, אָבָל בְּמַכְשִׁירִין שֶׁל קַרְבָן כַלֵּי עַלְמָא מוֹדוּ דְמִשְׁתַנָּה מִקּרְבָן יְחִיד לְקַרְבָן צָבוּר עכ"ל. אִם כֵּן מָה שָׁהוּא גוּפוֹ שֶׁל קַרְבָן לְתַנָּא קַמָּא אֵינוֹ יָכוֹל לְבֹא מִנּדְבַת יָחִיד, מוֹדוּ דְמַשְׁתַנָּה מִקּרְבָן יָחִיד לְקַרְבָן צָבוּר עכ"ל. אָם כֵּן מָה שָׁהוּא גוּפוֹ אָלָא דַּוְקָא מַתְרוּמת הַלְשָׁבָה שָׁיָרָ כָּל אָחָד שָׁנָה הַזָּר גוּים בָּיָרָבָן זָים לְמָרָבָר מָיָרָין לָרָבָא מְנָיָבָעָלים אוּיָר, וּיִדּיק אָלָא דַוְקָא מְתָנוּמוּ הַלְשָּרָבו יָחִיד לְמָרְבָּים בָּה לַשְׁרָי אוֹמָר אָנָה בּוּים היחיד, וּבָבָא מָמָרָבָּן אַמָּבָּבָין אָירין לַמָרָין מָּת גוּפוּ דָילָל מָשְׁנָה מַקָרָבָן זָיחיד לְקַרְבָין בָּהָים בּין הַם הַיָּים הַי מָיִישִינון שָׁל מְתָנָדָב שׁוֹשָּגיים וּמּמּוּרָים מָעָבוּר אָיז מְמָרוּ הָתָנָא מַמָּא אָינוֹי יַיָן מָידָים בּיּיָיד, וּאָ

We will advance what was taught by the Tanna at the beginning of the 4th chapter of Shekalim:

Guards of *sefichin* [grain that grew without being purposely planted] **during the Sabbatical Year** [made sure that no one took this ownerless grain. It was used for the *omer* and the offering of the two loaves]. **They collect their wages from the donation of the** [Temple treasury] **chamber.** [As such, the produce they obtain for communal offerings is paid for by the community. This is important, because the first Tanna is concerned that one donating a communal offering from his own funds may not be giving it wholeheartedly, in which case the offering is not valid.]

Rabbi Yosei says: One who so **desires** may **even volunteer** [his services and guard the grain as] **an unpaid bailee.** [He may then donate the produce for communal offerings. Thus, Rabbi Yosei is not as concerned as the first Tanna that someone is not wholeheartedly donating a communal offering.]

- Mishnah Shekalim 4:1

In the Gemara of the Jerusalem Talmud there (Shekalim 10a), we learn from there the times of the wood [offering] of priests and the people. It is so that individuals were donating the wood to be used to burn the sacrifice and delivering them to the public. [The Gemara] explained that the first Tanna and Rabbi Yosei only disagreed regarding the actual sacrifice, such as grain or an animal, where the first Tanna would be concerned it wasn't given

³ "[1] Gold, [2] silver, and [3] copper; [4] blue, [5] purple, and [6] crimson yarns, [7] fine linen, [8] goats' hair; [9] tanned ram skins, [10] dolphin skins, and [11] acacia wood; [12] oil for lighting, [13] spices for the anointing oil and [14] for the aromatic incense; [15] lapis lazuli and [16] other stones for setting."

wholeheartedly, while Rabbi Yosei did not have that concern. But in the facilitation of the sacrifice by supplying the wood, which is only ancillary to the actual offering, the first Tanna and Rabbi Yosei and the entire world acknowledge that it has changed from a sacrifice of an individual to a sacrifice of the community.

If so, per the first Tanna, the actual sacrifice cannot come from the contribution of an individual, lest he not give it wholeheartedly, but rather must come from the donation of the Temple treasury chamber, since everyone has an equal hand in it. But the facilitation of a sacrifice can also come from a single donor, and we don't worry that it might not be delivered properly to the community.

וּמַעַתָּה לְאחֵר שֶׁכָּתַב רַשִׁ"י שָׁאַלוּ הַדְּבָרִים הִיא הַתְּרוּמָה שֶׁכָּל אֶחָד הַבִיא מה שָׁהְתַנַדָּב, עַל כָּרְחָדָ צָרִידְ לוֹמר שָׁאַינָם אֶלָּא י"ג דְּבָרִים אוֹתָם שֶׁבָּאוּ בְּנִדְבַת כֹּל אֶחָד וְאָחָד לְפִי נִדְבַת לִבּוֹ, דְהַיִינוּ אוֹתָם שֶׁנָּצְרְכוּ דַּוְקָא למְלָאכָת הַמִּשְׁכָּן וּלְבְגְדֵי כְּהוּנָה, שֶׁהָם מַכְשִׁירִין שָׁל קַרְבָן, אֲבָל מַה שֶׁהוּא קַרְבָּן עָצָמוֹ אִי אָפְשָׁר לוֹ לָבא אֶלָּא מִתְרוּמַת הַלְשְׁכָּה שֶׁיָד כַּלָם שָׁנָא רְהָשָׁמִים שֶׁל קַרְבָּן, אֲבָל מַה שֶׁהוּא קַרְבָּן עָצָמוֹ אִי אָפְשָׁר לוֹ לָבא אֶלָּא מִתְרוּמַת הַלִשְׁכָּה שֶׁיָד כַּלָם שָׁנָה בָּה. וְהַשְׁמֵן לְמָאוֹר וְהַבְּשָׁמִים שֶׁל קְטוֹרֶת הַפַּמִים שָׁאֵלוּ הֵם קַרְבָן מַמָּשׁ לֹא שִׁיִיכִי בִּתְרוּמָה זוֹ וְאֵינָם בַּמְנָיָן י"ג, וְאָף הַכָּסָף אֵינוֹ בַּמְנָיָן י"ג, שֶׁהָבִי זָה הַכָּסָף הַבָּא בַּנְדָבָה לֹא הוּצְרַדְ כָּלָל לִמְלָאכָת הַמִשְׁיָבוּ, אָלָא עָשׁוּ מְמָנוּ כְּבָי שָׁרָי

Now after Rashi wrote that these things are the offering that each person brought what he volunteered, it is necessary to say that these 13 things are what each person donated according to the donation of his heart. That is, these are things especially needed for the work of the Tabernacle or the priests' garments, which are a facilitation of the sacrifice. But as far as the sacrifice itself, it's only possible for it to come from the donation of the Temple treasury chamber in which everyone has an equal hand. Thus, the oil for lighting, and the spices for the aromatic incense, which are literally a sacrifice, are not relevant to this offering and are not in the count of 13. Even the silver given voluntarily, beyond the mandatory half-shekels,⁴ is not in the count of 13, for this silver which came as a donation was not needed at all for the work of the Tabernacle. Rather, they made extra sacrificial vessels from it, but this was not necessary and required. Thus, excluding these three items from the total of 16, we get to Rashi's number of 13.

וְזֶהוּ שֶׁפֵּרִשׁ רִשִׁ"י כֵּלָם בָּאוּ בִּנְדָבָה אִישׁ מה שֶׁנּדְבוּ לִבּוֹ חוּץ מִן הַכֶּסָף הַבָּא בְּשָׁנָה וְכוּ', דְּכַלָם מַשְׁמָע כָּל הָי"ג דְּבָרִים שָׁאָמַרְנוּ, וְאָף עַל פִּי שֶׁהַכֶּסָף הֵם מַכְשִׁירִים שֶׁל קַרְבָּן וְהָיָה יָכוֹל לָבא בְּנִדְבַת אִישׁ וְאִישׁ, עִם כֹּל זֶה לֹא הוּצְרַךָ, כְּלוֹמַר לֹא הָיָה בּוֹ צִיוּוּי וְצוֹרֶךּ וְהֶכְרֵם, וּמַה שֶׁהַבִיאוּ עֲשָׂאוּהוּ לֹכְלֵי שָׁרֵת מְיוּתָּרִים.

This is what Rashi interpreted: all of [the donated things] came through donation, from each person what his heart had him donate, except for the silver that came equally. Thirteen articles that "were all" required means all the 13 things that we have said, excluding the oil for lighting, the spices for the aromatic incense, and the excess silver. Even though the excess silver is a facilitation of the sacrifice and it is able to come as a donation from each person, nevertheless it is not required, as it is said that there is no command and requirement and need for it, and what was brought was made into additional sacrificial vessels.

* * *

⁴ One for the sockets, and one for the communal offerings.